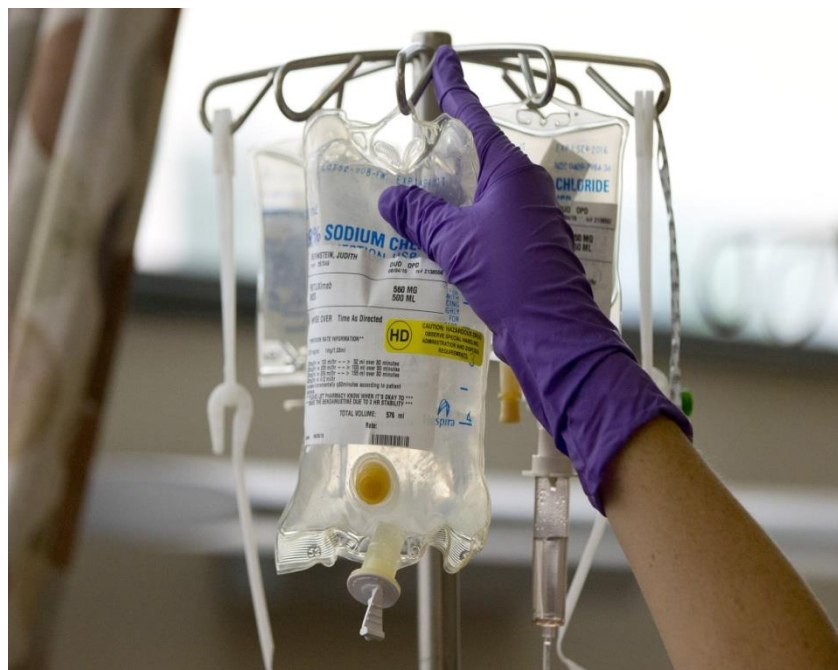

Rubelj K¹, Erdec K¹, Jurić M¹, Radaković Đ¹, Karabatić S¹, Lazić D¹
¹ KBC Zagreb, Zavod za tumore pluća i sredoprsja

UVOD

- U skladu sa stalnim napretkom medicine dostupne su nam različite metode liječenja karcinoma pluća
- Primjena citostatika jedna je od metoda
- Svrha citostatika je uništiti tumorske stanice na način da zaustavimo njihovu diobu i rast uzrokujući „programiranu smrt“
- Primjena citostatika zbog svog sistemskog djelovanja uzrokuje brojne popratne pojave uključujući i oštećenje bubrežne funkcije

Slika 1. Fox M, Is chemo obsolete? Not by a long shot, Cancer experts say (slika s interneta) 2018 Jun 25 (pristupljeno 9.9.2020.). Dostupno na: <https://www.nbcnews.com/health/health-news/chemo-obsolete-not-long-shot-cancer-experts-say-n885811>

ČIMBENICI RIZIKA I PROCJENA STANJA PACIJENTA

- Procjena rizika uključuje:
  - procjenu bubrežne funkcije prije aplikacije citostatika
  - nadzor unosa i eliminacije tekućina
  - nadzor nad tjelesnom težinom
  - uočavanje znakova preopterećenja cirkulacije
- Čimbenici koji mogu povećati negativan učinak citostatika na bubrežnu funkciju su:
  - doza apliciranog lijeka
  - dob bolesnika
  - spol
  - niža glomerularna filtracija
  - već postojeća bolest bubrega
- Znakovi poremećaja rada bubrega su oticanje ruku, nogu, hipertenzija, umor, tahikardija, tahipneja, mučnina

PREPORUKE ZA SMANJENJE NEGATIVNIH UČINAKA KOD PRIMJENE CITOSTATIKA

- Edukacija bolesnika o važnosti adekvatne peroralne hidracije, osobito prva tri dana nakon primjene citostatika
- Tijekom aplikacije i tri dana nakon primjene nužno je pratiti diurezu
- Implementirati kliničke smjernice prilikom primjene nefrotoksičnih citostatika
- Primjena MgSO₄ i fiziološke otopine
- Upotreba 10%-tnog Manitola prema institucionalnoj politici, ne postoje čvrsti dokazi o njegovoj učinkovitosti
- Nije preporučljiva rutinska upotreba furosemida u svrhu povećanja protoka urina

Reference:

1. Hayati F, Hossainzadeh M, Shayanpour S, et al. Prevention of cisplatin nephrotoxicity. *J Nephroarmacol.* 2015;5(1):57-60.
2. Cancer Institute NSW. Prevention and management of cisplatin nephrotoxicity. Dostupno na: <https://www.eviq.org.au/clinical-resources/side-effect-and-toxicity-management/prophylaxis-and-treatment/184-prevention-and-management-of-cisplatin-nephrot>, pristupljeno 3. rujna 2020.
3. Horie S, Oya M, Nangaku M, et al. Guidelines for treatment of renal injury during cancer chemotherapy 2016. *Clin Exp Nephrol.* 2018;22(1):210-244.